

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2008 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
w składzie następującym:

Przewodniczący	sędzia WSA Ewa Grochowska - Jung (spr.)
Sędziowie	sędzia WSA Janusz Walawski sędzia WSA Przemysław Szustakiewicz
Protokolant	Łukasz Bazyluk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 maja 2008 r.
sprawy ze skargi Biura Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie
na decyzję Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych
z dnia 27 grudnia 2007 r. nr GI-DEC-DOLIS-276/07/7245,7246,7247
w przedmiocie przetwarzania danych osobowych

oddala skargę

Na oryginale własnoręcznie podpisy
Za zgodność z oryginałem

w y r o k z dnia 13 maja 2008 r.
poddany II SA/Wa 336/08 prawomocny(a)
od dnia 30 lipca 2008 r.
podpis sędziego 30 września 2008 r.

Joanna Głowala
starszy sekretarz sądowy

Uzasadnienie

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 13 maja 2008 r. sygn. akt II SA/Wa 336/08, oddalił skargę [...] S.A. z siedzibą w W. na decyzje Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia [...] grudnia 2007 r. w przedmiocie przetwarzania danych osobowych.

Wyrok zapadł w następujących okolicznościach faktycznych i prawnych:

R. M. Z. (zwany również wnioskodawcą) wniósł w dniu [...] stycznia 2007 r. do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych skargę na stosowanie przez [...] S.A. - zwane dalej [...] S.A., wadliwej procedury realizacji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący zarzucił bezprawne żądanie: złożenia wniosku o informację w trybie pozaustawowym (czyli określonym w "Regulaminie udostępniania informacji dotyczących danych osobowych przetwarzanych w zbiorze [...] S.A."), pobieranie opłaty za przesłanie informacji, żądanie podania dodatkowych danych osobowych oraz złożenia niewymaganego prawem oświadczenia.

W piśmie z dnia [...] marca 2007 r. wnioskodawca uzupełnił swoją skargę poprzez wskazanie, iż zarzuca [...] S.A. oraz [...] S.A. niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych, a także temu ostatniemu również brak realizacji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 105 a ust. 3 ustawy Prawo bankowe.

Po uzyskaniu wyjaśnień od [...] S.A. oraz od [...] S.A. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał - na podstawie art. 104 § 1 i 105 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) - zwanej dalej k.p.a., art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 33 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), w zw. z art. 105 ust. 4 i art. 105a ust. 3, 4, 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), decyzję z dnia [...] września 2007 r., w której nakazał [...] S.A. z siedzibą w W. spełnienie wobec R. M. Z. obowiązku informacyjnego w zakresie wskazanym w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i umorzył postępowanie w zakresie dotyczącym niespełnienia wobec wnioskodawcy obowiązku z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przez [...] S.A. z siedzibą w W., natomiast w pozostałym zakresie odmówił uwzględnienia wniosku.

Organ uznał, iż obowiązek informacyjny, uregulowany w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, dotyczył nie tylko [...] S.A., ale również i [...] S.A. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ocenił wskazanie R. M. Z. przez [...] S.A. na możliwość wystąpienia przez niego z wnioskiem o raport konsumencki na odpowiednim formularzu jako brak wywiązania się przez [...] S.A. z ustawowego obowiązku informacyjnego wynikającego z tej ustawy. Nadto organ uznał, iż spełnienie tego obowiązku nie mogło być uzależnione od uiszczenia przez wnioskodawcę jakiegokolwiek opłaty. Ponadto potwierdził, iż pozyskanie danych w kwestionowanym przez R. M. Z. zakresie służyć miało precyzyjnemu ustaleniu osoby wnioskodawcy po to, by uniknąć błędnej identyfikacji osoby składającej wniosek i udzielenia informacji o sytuacji innej osoby.

W kwestii niespełnienia obowiązku informacyjnego przez [...] S.A. organ rozstrzygnął, iż wprawdzie z uchybieniem terminu, ale bank ten udzielił R. M. Z. informacji w żądanym przez niego zakresie. Zatem nakazanie [...] S.A. przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych

Osobowych wypełnienia obowiązku informacyjnego było, w chwili rozpatrywania wniosku, bezprzedmiotowe, stąd postępowanie administracyjne w tym zakresie organ umorzył.

Natomiast organ nie stwierdził przesłanek do podważenia legalności przetwarzania danych osobowych wnioskodawcy ani przez [...] S.A. ani też przez [...] S.A., uznając, iż obydwa kontrolowane podmioty wypełniły warunki uregulowane w treści art. 105a ust. 3 i 4 ustawy Prawo bankowe, a więc ustawy, która określa zasady postępowania z danymi dłużników bankowych.

Nie zgadzając się z powyższą decyzją [...] S.A. złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, wyjaśniając, iż żądanie wypełnienia ustandaryzowanego formularza, określonego w "Regulaminie udostępniania informacji dotyczących danych osobowych przetwarzanych w zbiorze [...] S.A.", służy szybkości udzielania informacji oraz precyzji w identyfikacji wnioskodawcy. Natomiast samo udzielanie informacji jest bezpłatne - w Biurze Obsługi Klienta, a żądanie opłaty ma na celu wyłącznie pokrycie kosztów przesyłki w przypadku wyboru przez wnioskodawcę tego sposobu uzyskania dostępu do jego danych osobowych.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją z dnia [...] grudnia 2007 r. utrzymał w mocy wcześniejszą decyzję z dnia [...] września 2007 r. jak i argumentację tam zawartą.

Skargę na powyższą decyzję wniósł [...] S.A. Obydwu decyzjom zarzucono wydanie bez podstawy prawnej i z przekroczeniem granic właściwości organu administracji, a także z rażącym naruszeniem art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych, oraz z naruszeniem art. 77 § 1, art. 8 i 11 k.p.a. co miało wpływ na wynik postępowania. Ponadto podniesiono, iż pomimo utrzymania poprzedniej decyzji w mocy, faktycznie zmianie uległo stanowisko organu, ale nie znalazło to odbicia w sentencji decyzji. Organ orzekł bowiem, że z ustawy o ochronie danych osobowych wynika obowiązek bezpłatnego udzielania informacji o danych osobowych, jednak możliwe jest pobieranie opłat koniecznych ze względu na pokrycie kosztów przesyłki pocztowej. Generalny Inspektor uznał bowiem, że pobierana przez [...] S.A. opłata w kwocie 10 zł przewyższa koszty opłaty pobieranej za doręczenie korespondencji przez Poczta Polską. Zdaniem strony skarżącej ustalenie w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji dopuszczalnej wysokości opłat, w sytuacji, gdy we wcześniejszej decyzji organ określił pobieranie jakichkolwiek opłat za udostępnienie danych osobowych za sprzeczne z prawem, oznacza w rzeczywistości zmianę decyzji, bez zmiany sentencji.

Wskazano także, iż art. 32 i art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych nie nakładają na administratora danych osobowych obowiązku udostępniania tych danych na piśmie. Natomiast obowiązek informacyjny (również w formie pisemnej i bezpłatnie) wypełniany jest przez [...] S.A. w Biurze Obsługi Klienta. Ponadto pobieranie niewielkich opłat za wykonywanie obowiązków informacyjnych jest zgodne z przepisami dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie danych osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych. Skoro zaś ustawa o ochronie danych osobowych nie nakłada wprost obowiązku nieodpłatnego udostępniania informacji, zaś dyrektywa 95/46/WE stanowi, że informacje powinny być udostępniane "bez nadmiernych kosztów", to należy wziąć pod uwagę również koszty wysyłki poniesione przez administratora danych osobowych oraz podatek od towarów i usług, jaki powinien uiścić, a nie tylko wartość samej opłaty pocztowej.

Zdaniem strony skarżącej, rozbieżności w niniejszej sprawie dotyczyły nie tyle prawa do pobierania opłat za przesłanie informacji o danych osobowych, ale wysokości tej opłaty. W dalszej części przedstawiono rozliczenie kosztów ponoszonych przez skarżącą spółkę a związanych z obsługą wysyłki żądanych informacji podkreślając odpowiedzialność członków zarządu spółki za działanie na jej szkodę, a przynajmniej za brak należytej dbałości o jej interesy, ponieważ ewentualna konieczność wysyłania informacji o danych osobowych do wszystkich dorosłych obywateli mogłaby doprowadzić do upadłości [...] S.A.

Uzasadnieniem natomiast naruszenia przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przepisów o właściwości organu jest brak w ustawie o ochronie danych osobowych nakazu bezpłatnego wysyłania informacji. Zatem działanie [...] S.A. nie naruszyło przepisów tej ustawy i organ nie miał podstaw do wydania decyzji administracyjnej w zakresie przetwarzania danych osobowych. Ponadto nie istnieje przepis legitymujący Generalnego Inspektora do ustalania bądź kwestionowania wysokości opłat pobieranych przez administratorów danych.

Zdaniem strony skarżącej organ naruszył również zasady art. 77 § 1, art. 8 i 11 k.p.a., ponieważ nie wyjaśnił szeregu istotnych dla sprawy kwestii, nie uwzględnił ich również przy wydawaniu decyzji a także nie odniósł się do argumentów podniesionych przez [...] S.A. Powyższe naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy a ich rozpoznanie mogłoby zmienić treść decyzji.

W odpowiedzi na skargę Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wniósł o jej oddalenie, a powołując się na dotychczasowe ustalenia faktyczne i prawne dodał, że błędne jest założenie o zmianie stanowiska organu w kwestii opłaty za spełnienie przez administratora danych obowiązku informacyjnego. Natomiast rozważania dotyczące wysokości opłat były czysto hipotetyczne i ich celem miało być wykazanie, że kwoty ustalone przez [...] S.A. są niejednokrotnie wyższe od pobieranych przez Poczta Polska. Za chybiony uznał organ również zarzut braku właściwości, ponieważ Generalny Inspektor orzekał w zakresie braku wypełnienia przez [...] S.A. obowiązku informacyjnego nałożonego przez art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, a nie naruszenia zakazu nieodpłatnego wysyłania informacji.

Powyższe stanowisko zostało podtrzymane w całości przez organ w piśmie procesowym z dnia [...] maja 2008 r. W piśmie tym Generalny Inspektor dodatkowo powołał przykłady unormowań prawnych innych państw europejskich, w których to regulacjach o randze ustawy Republika Czeska, Finlandia, Grecja, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Szwecja, Portugalia, Dania, Austria, Litwa i Bułgaria zawarły zapisy ustalające ogólne warunki ewentualnych odpłatności za dostęp do danych osobowych.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie skargę oddalił, gdyż nie zasługuje na uwzględnienie podkreślając, iż zarzuty w niej postawione dotyczyły w zasadzie wysokości opłaty, jakiej zażądał [...] S.A. za przesłanie, w formie pisemnej, informacji o danych osobowych R. M. Z.

Powołując się na treść art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwaną dalej ustawą o ochronie danych osobowych, Sąd pierwszej instancji wskazał, iż cytowany przepis nie uzależnia uzyskania dostępu do swoich danych osobowych od ponoszenia jakichkolwiek opłat. Nałożenie bowiem obciążeń w tym zakresie musi wyraźnie wynikać z przepisów rangi

ustawy. Tłumaczenia zaś strony, że bezpłatny dostęp do zbioru danych jest zapewniony każdemu w Biurze Obsługi Klienta, naraża osoby mieszkające poza miejscowością, w której ulokowane jest Biuro Obsługi Klienta, do dodatkowych i niewspółmiernych nakładów finansowych związanych z pokryciem kosztów podróży. Brak regulacji umożliwiającej żądanie przez administratora danych osobowych uiszczenia opłat na pokrycie kosztów związanych z dostępem do danych osobowych jest wyraźnym zabiegiem ustawodawcy zmierzającym do zapewnienia każdemu bezpłatnego dostępu i kontroli własnych danych osobowych. Ustawodawca mógł przecież dopuścić konieczność ponoszenia kosztów za udostępnianie danych na piśmie a tego nie uczynił.

Celem regulacji art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych jest umożliwienie sprawdzenia, uzupełnienia a także uaktualnienia danych osobowych, które zostały zebrane w konkretnym zbiorze. Nie ma przy tym znaczenia, czy osoba, której dane dotyczą, wyraziła wcześniej zgodę na ich umieszczenie w zbiorze, jeśli możliwość taką dopuszczają przepisy prawa (np. art. 105a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.). Dostęp do własnych danych osobowych nie może być ograniczony koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów, ponieważ prowadziłby w rzeczywistości do fikcyjnego kontrolowania danych, będących w posiadaniu różnych podmiotów, bez możliwości ich uaktualniania, uzupełniania i usuwania. Dbalność zaś o sytuację finansową spółki, na co zwrócił uwagę pełnomocnik [...] S.A., nie może ograniczać praw osób fizycznych do kontroli i poprawiania ich danych osobowych.

Odnosząc się do zarzutu skargi w zakresie przekroczenia przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych właściwości przy wydawaniu zaskarżonej decyzji Wojewódzki Sąd wyjaśnił, iż organ administracji publicznej rozpatrywał wniosek R. M. Z. w kwestii przetwarzania jego danych osobowych oraz uchybienia przez [...] S.A. obowiązkowi informacyjnemu wynikającemu z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Zagadnienie opłaty za przesłanie żądanych informacji poruszone zostało w związku z wyjaśnieniem we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wysokości opłaty i nie stanowiło bynajmniej meritum sprawy. Rozważania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych co do kwoty opłaty nie miały zatem wpływu na sentencję decyzji, były jedynie polemiką z twierdzeniami [...] S.A.

Wojewódzki Sąd Administracyjny nie dopatrywał się również naruszenia przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zasad postępowania administracyjnego wyrażonych w art. 8, 11 i 77 § 1 k.p.a. przez brak wyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla wydania zaskarżonej decyzji. Zdaniem Sądu, organ dokładnie ustalił stan faktyczny sprawy oraz dokonał prawidłowej analizy całokształtu materiału dowodowego. Kwestia ustalenia odpowiedniej kwoty opłaty za przesłanie raportu zawierającego dane osobowe nie była istotą rozpatrywanej sprawy, zatem rozważania na ten temat nie mają wpływu na jej rozstrzygnięcie.

Co do powołanych w skardze przepisów dyrektywy Wspólnoty Europejskiej, które zdaniem skarżącej, uzasadniają nakładanie opłat za realizację obowiązku informacyjnego, to Wojewódzki Sąd stwierdził, iż od momentu wstąpienia do Unii Europejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje również system prawny Wspólnoty. Interpretacja prawa zgodnie z wspólnotowym porządkiem prawnym nie oznacza jednak przekazania całej procedury ustawodawczej na rzecz Wspólnoty Europejskiej. Dyrektywy zobowiązują Państwa Członkowskie do wprowadzenia określonych regulacji prawnych, służących osiągnięciu wskazanego w dyrektywie, pożądanego stanu rzeczy, ale nie regulują szczegółowo

postępowania w tym zakresie pozostawiając Państwom Członkowskim wybór sposobu osiągnięcia celu oznaczonego w dyrektywie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, że art. 12 Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, zwaną dalej Dyrektywą 95/46/WE, stanowi, że "Państwa Członkowskie zapewniają każdej osobie, której dane dotyczą, prawo do uzyskania od administratora danych: a) bez ograniczeń, w odpowiednich odstępach czasu oraz bez nadmiernego opóźnienia lub kosztów (...)" prawo wglądu, uaktualniania i uzupełniania danych osobowych. Powyższe uregulowanie wyraźnie określa, iż to Państwa Członkowskie, reprezentowane przez organy ustawodawcze, a nie podmioty gospodarcze działające w tych Państwach, wyznaczają możliwość nałożenia odpłatności, jakich administrator danych może żądać od osób ubiegających się o udostępnienie ich danych osobowych. Ustawodawca polski świadomie nie skorzystał z możliwości ustalenia wysokości obciążeń właśnie w zakresie dostępu do danych osobowych, co mógł uczynić i co zrobił w innych aktach np. w ustawie z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424 ze zm.), która w art. 18 ust. 3 stanowi, że każdy ma prawo wglądu do rejestru zapytań w zakresie dotyczącym ujawniania jego danych. Wgląd do rejestru jest bezpłatny, jeżeli nie następuje on w odstępach czasu mniejszych niż 6 miesięcy. Zatem wgląd do rejestru, co do zasady, jest bezpłatny, chyba że wglądu dokonuje się częściej niż co 6 miesięcy. W ustawie o ochronie danych osobowych nie wprowadzono podobnego uregulowania, co oznacza, że nie przewidziano odpłatności za wykonanie obowiązku informacyjnego z art. 33 tej ustawy niezależnie od trybu i częstotliwości jego wykonania. Natomiast odpłatność za dostęp do własnych danych osobowych w innych Państwach Członkowskich Wspólnoty Europejskiej została zapisana w ustawach dotyczących kwestii ochrony tych danych. Administratorom danych pozostawiono jedynie możliwość ustalenia wysokości opłat.

Od powyższego wyroku [...] S.A. reprezentowane przez pełnomocnika wniosło skargę kasacyjną zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego w postaci art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż obowiązek udzielania informacji przez administratora danych osobowych osobie, której dane dotyczą obejmuje nie tylko obowiązek świadczenia nieodpłatnego ale także obowiązek nieodpłatnego przesłania tych informacji osobie występującej o udzielanie informacji,

- naruszeniu przepisów postępowania sadowoadministracyjnego w postaci art. 113 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy poprzez zamknięcie rozprawy i uznanie sprawy za dostatecznie wyjaśnioną pomimo faktu, iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pismo organu administracji zostało skarżącemu doręczone po rozprawie.

Wniesiono o uchylenie w całości w/w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i stwierdzenie nieważności decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych albo o jej uchylenie lub o uchylenie w/w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w całości i przekazanie sprawy Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej, po przedstawieniu stanu faktycznego stwierdzono, iż naruszenie art. 32 i art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych poprzez ich błędną wykładnię, polega na przyjęciu przez WSA, iż obowiązek informacyjny administratora danych osobowych wynikający z tych przepisów obejmuje nie tylko nieodpłatne udostępnienie tych danych, lecz także ich nieodpłatne przesłanie zainteresowanej osobie. [...] S.A. udostępnia informacje o zakresie przetwarzanych danych osobie, której dane dotyczą (w formie pisemnego raportu) bezpłatnie i w tym celu zorganizował Biuro Obsługi Klienta oraz ponosi koszty jego funkcjonowania (zatrudnienie pracowników, czynsz, energia elektryczna, rozmowy telefoniczne itp.) Opłata w wysokości 10 zł jest natomiast pobierana za wysłanie raportu na życzenie uprawnionej osoby pod adres wskazany przez osobę żądającą udzielania informacji. Jest to zryczałtowana opłata pokrywająca koszty (w tym opłaty pocztowe), jakie [...] S.A. ponosi z tytułu wysyłania raportów uprawnionym osobom. Pobór opłaty nie powoduje jakichkolwiek zysków.

Odnosząc się do argumentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku stwierdzono, iż przepisy ustawy nakładają na administratorów danych osobowych obowiązek publicznoprawny udzielania informacji, a nie dokonywania określonych świadczeń na rzecz osób, których dane osobowe są przez administratora przetwarzane. Jest to obowiązek wynikający bezpośrednio z ustawy, gdyż administratora danych mogą nie łączyć żadne relacje kontraktowe z uprawnionymi osobami. Wykonanie takich świadczeń, jak wysyłka raportów pocztą, przez administratorów danych osobowych musi wiązać się dla nich z poniesieniem określonych kosztów.

Zdaniem kasatora Wojewódzki Sąd Administracyjny w zaskarżonym wyroku dokonał błędnej wykładni celowościowej przepisów ustawy o ochronie danych osobowych przez przyjęcie, że jeśli możliwość pobierania opłaty za udostępnienie informacji nie wynika bezpośrednio z ustawy to czynność ta powinna być dokonana bezpłatnie. Takie założenie jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą demokratycznego państwa prawnego i nie jest dopuszczalne rozszerzanie zakresu obowiązku nałożonego na określony podmiot w drodze wykładni celowościowej przepisów. Natomiast prawidłowa wykładnia przepisów art. 32 i 33 tej ustawy powinna prowadzić do wniosku, iż jeżeli przepisy nakładające obowiązek świadczenia nie przewidują, iż powinno być ono dokonane nieodpłatnie, to nie wyłącza to pokrycia kosztów (choćby częściowej) realizacji tego świadczenia przez osobę uprawnioną. Nawet uznanie, iż możliwość bezpłatnego otrzymania informacji o przetwarzaniu danych osobowych pod wskazany adres byłaby dogodniejsza dla osób, których dane osobowe są przetwarzane, nie oznacza, że jest możliwe wyprowadzanie z tego faktu wniosku o istnieniu obowiązku bezpłatnego (na koszt administratora danych osobowych) doręczania takich informacji pod wskazany adres, jeśli nie wynika to wprost z ustawy.

Ponadto, według kasatora, wykładnia przepisów ustawy dokonana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny opiera się na fałszywym założeniu, że wszelkie koszty, którymi może być obciążona osoba żądająca informacji, stanowią wyraz ustanowienia nie wynikającego z przepisów obowiązku, który prowadzi do ograniczenia uprawnień wynikających z ustawy. Wbrew tezie wyrażonej w skarżonym wyroku, należy odróżnić rzeczywiste obowiązki i ograniczenia w zakresie uprawnień zainteresowanych osób od konieczności pokrycia przez nie uzasadnionych kosztów wynikających z aspektów technicznych przekazywania informacji.

Dalej skarżący wywodzi, że opłaty pobierane od osób wnioskujących o dostarczenie informacji na piśmie pod wskazany przez nie adres obejmowały koszty przesyłki i nie

powinny być traktowane w kategoriach "pozaustawowych obowiązków". Uiszczenie sumy pokrywającej koszty związane z przesyłką stanowi wyraz słusznego ekwiwalentu za podejmowane działania o charakterze technicznym, nie stanowi ono ciężaru publicznego, dla którego wyraźna podstawa ustawowa byłaby niezbędna, ponieważ skarżący nie wprowadza dodatkowych opłat, które stanowiłyby jego dochód, lecz oczekuje jedynie zwrotu poniesionych nakładów.

Ponadto skarżący zarzucił, że Wojewódzki Sąd Administracyjny błędnie przyjął, iż "udzielenie informacji na piśmie", o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych obejmuje także obowiązek przesłania tej informacji pod wskazany adres na koszt udzielającego informacji. Czym innym jest bowiem sam dostęp do informacji (do zbioru danych), który [...] S.A. realizuje bezpłatnie, a czym innym jest przesłanie tej informacji pod wskazany adres. Ustawa o ochronie danych osobowych nie nakłada obowiązku przesyłania informacji osobom zainteresowanym. Trudno byłoby określić zakres takiego obowiązku, chociażby zasięg terytorialny (należałoby przyjąć, iż administrator danych powinien wysyłać informacje praktycznie do dowolnego miejsca na świecie).

Skarżący akcentuje, że w sprawie, będącej przedmiotem zaskarżonego wyroku wgląd do informacji (a nawet udzielenie informacji na piśmie) jest realizowane przez [...] S.A. bez opłat, odpłatne jest tylko przesłanie tej informacji pod wskazany adres. Ponadto obowiązujące przepisy prawne różnicują uprawnienie do zapoznania się z informacją (w tym otrzymania informacji na piśmie) i uprawnienie do otrzymania informacji dostarczonej pod konkretny adres. Przepisy posługują się w tym przypadku pojęciem "doręczenia", np. przepisy Kpa przyznają stronie postępowania administracyjnego prawo do zapoznawania się z aktami postępowania w każdym jego stadium. Uprawnienie to obejmuje również - zgodnie z poglądami Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych - prawo do otrzymania kserokopii akt. Możliwość wglądu do akt i skorelowany z nią obowiązek organu zapewnienia dostępu do akt i kopii dokumentów znajdujących się w aktach nie obejmuje jednak obowiązku doręczania stronie kopii. Cel przepisów Kpa dotyczących możliwości zapoznania się z aktami postępowania (art. 73 § 1 Kpa) oraz cel przepisów art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych jest zbliżony, chodzi w nich mianowicie o zapewnienie efektywnego dostępu osób uprawnionych do określonych informacji. Dla stron postępowania również pewnym ograniczeniem może być konieczność udania się do siedziby organu celem zapoznania się z aktami. Trudność ta jednakże nie oznacza istnienia obowiązku bezpłatnego doręczania stronie kopii akt. Wskazano także, iż art. 32 i 33 w/w ustawy nie narzucają żadnej określonej formy, w jakiej informacja ma zostać udostępniona, jedynie musi być ona zrozumiała. Z zasady, to administrator danych decyduje o tym, w jakiej formie udzieli informacji. Potwierdzeniem tego wniosku jest unormowanie art. 33 ust. 2 powołanej ustawy, który umożliwia osobie, której dane dotyczą, żądania udzielenia na piśmie informacji, o których mowa w art. 33 ust. 1. A contrario, gdy zainteresowany wniosku w tej sprawie nie złożył, wybór formy (pisemnej lub innej) należy do administratora danych. Udzielenie informacji na piśmie jest zatem wyjątkiem od zasady udostępniania danych w formie przyjętej przez administratora. Obowiązku administratora udzielenia informacji pisemnie nie należy poddawać wykładni rozszerzającej, powiększającej jego zakres o bezpłatne przesłanie informacji pocztą. Brak unormowania wprost odnoszącego się do możliwości obciążenia wnioskodawcy kosztami przesłania informacji na piśmie nie powinien być zatem, wbrew stanowisku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, traktowany jako zakaz takiego działania.

Poza tym skarżący podniósł, że w zaskarżonym wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, powołując się na pismo Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia [...] maja 2008 r., iż w wielu krajach europejskich, w których dostęp do danych osobowych (osób których dane dotyczą) jest odpłatny, odpłatność ta wynika bezpośrednio z przepisów. Odnosząc się do tegoż pisma i zawartej w nim argumentacji skarżący wskazał, iż dla rozstrzygnięcia w sprawie prawidłowości decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych istotna mogłaby być nie tyle kwestia możliwości pobierania opłaty za dostęp do informacji, ile kwestia odpłatności za przesłanie informacji pod wskazany adres i jej uregulowanie w przepisach innych krajów. Ponieważ pismo to do tej kwestii się nie odnosiło, stwierdzenia w nim zawarte były bezprzedmiotowe dla postępowania sądowo-administracyjnego. Ponadto odwołanie się do regulacji innych Państw Członkowskich nie ma samo w sobie istotnego znaczenia - takie znaczenie ma powołana Dyrektywa 95/46/WE.

Co do naruszenia przepisów postępowania sądowo-administracyjnego w postaci art. 113 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, polegało ono na tym, iż zamknięcie rozprawy i uznanie sprawy za dostatecznie wyjaśnioną nastąpiło mimo, iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pismo organu administracji nie zostało skarżącemu doręczone przed rozprawą i w związku z tym skarżący nie miał możliwości ustosunkowania się do tegoż pisma. Pismo Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia [...] maja 2008 r. zostało skarżącemu doręczone w dniu [...] maja 2008 r., a więc dzień po rozprawie i wydaniu wyroku. Mimo, że treść tego pisma nie powinna być istotna dla postępowania, to jednak Sąd oparł się na nim w uzasadnieniu wyroku.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ ustosunkowując się do zarzutów podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej jako całkowicie bezzasadnej.

Naczelny Sąd Administracyjny, zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych podstaw i podlega oddaleniu.

Stosownie do art. 183 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) - dalej P.p.s.a., Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej, z urzędu biorąc pod uwagę jedynie nieważność postępowania. W niniejszej sprawie żadna z przesłanek wymienionych w art. 183 § 2 P.p.s.a. nie wystąpiła, stąd też kontrola instancyjna ograniczała się jedynie do zbadania zasadności zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej.

Ponieważ skarga kasacyjna zawiera zarzut naruszenia prawa materialnego jak i procesowego, wskazane jest aby w tej sprawie, w pierwszej kolejności odnieść się do zarzutu procesowego - mianowicie naruszenia art. 113 P.p.s.a. Wbrew twierdzeniu skarżącego zarzut ten nie jest zasadny. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że treść pisma Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia [...] maja 2008 r., które zostało skarżącemu doręczone w dniu [...] maja 2008 r., a więc po rozprawie i ogłoszeniu wyroku nie miało istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż takie znaczenie miała dla Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego treść art. 12 Dyrektywy 95/46/WE, jej znaczenie dla krajowego porządku prawnego Państw Członkowskich Wspólnoty oraz ustawodawstwo polskie, w którym według Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, jeśli chodzi o ustawę o ochronie danych osobowych, w przeciwieństwie do niektórych innych ustaw regulujących

także dostęp do danych osobowych, nie przewidziano wykonania obowiązku informacyjnego z art. 33 tej ustawy od odpłatności, niezależnie od trybu i częstotliwości jego wykonywania. Dopiero po takim wywodzie, Wojewódzki Sąd Administracyjny nawiązał do powyższego pisma Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, że odpłatność za dostęp do własnych danych osobowych w innych Państwach Członkowskich została zapisana w ustawach dotyczących kwestii ochrony tych danych. W tych okolicznościach uchybienie polegające na przywołaniu powyższego pisma, które przed zamknięciem rozprawy nie zostało jeszcze doręczone stronie skarżącej, nie miało istotnego wpływu na treść wyroku, a stosownie do art. 174 pkt 2 P.p.s.a. podstawą skargi kasacyjnej może być tylko takie naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. W rozpoznawanej sprawie nie zachodziła w rozumieniu art. 113 § 1 P.p.s.a. konieczność odraczania rozprawy w celu wyjaśnienia kwestii porządku prawnego w omawianym zakresie w innych Państwach Członkowskich Wspólnoty Europejskiej, gdyż istotne znaczenie w sprawie miał polski porządek prawny w tym zakresie zanalizowany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny także z punktu widzenia art. 12 Dyrektywy 95/46/WE powoływanego w skardze.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia prawa materialnego - przepisów art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych, przede wszystkim podnieść należy, iż w rozpoznawanej sprawie zasadniczy problem sprowadza się do odpowiedzi na pytanie czy w świetle tych przepisów można uzależniać udzielenie na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji o danych osobowych od konieczności uiszczenia przez nią stosownej opłaty. Takie są granice tej sprawy, zarówno administracyjnej jak i sądownoadministracyjnej.

Zauważyć należy, że [...] S.A. zaskarżyło decyzję Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, nakazującą Biuru spełnienie wobec uprawnionego R. M. Z. obowiązku informacyjnego w zakresie wskazanym w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych wyłącznie z tego powodu, że przepisy tej ustawy nie przewidują warunkowego udostępniania tych informacji, a zatem spełnienie tego obowiązku nie może być uwarunkowane przez administratora danych osobowych od uiszczenia przez wnioskodawcę odpowiedniej opłaty. Decyzja ta zakwestionowała praktykę [...] S.A., wynikającą z jego wewnętrznego regulaminu udostępniania informacji dotyczących danych osobowych przetwarzanych w jego zbiorze, w części zawierającej postanowienia, uzależniające uwzględnienie wniosku o przesłanie raportu (informacji dotyczących danych osobowych wnioskodawcy) na adres wskazany przez wnioskodawcę od przedłożenia dowodu wpłaty w wysokości określonej w cenniku [...] i od stwierdzenia jej wpływu na konto [...] - w razie braku jej wpływu raport nie zostanie przesłany wnioskodawcy.

Takie są zatem granice sprawy administracyjnej wyznaczone zakresem i treścią merytorycznego rozstrzygnięcia, zawartego w decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia [...] września 2007 r. utrzymanej przez ten organ w mocy po ponownym rozpoznaniu sprawy decyzją z dnia [...] grudnia 2007 r. i następnie zaskarżonego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Takie też są granice sprawy sądownoadministracyjnej rozstrzygniętej zaskarżonym wyrokiem tegoż Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który w uzasadnieniu wyraźnie stwierdził, iż istota tej sprawy nie polega na kwestii wysokości opłaty, jakiej zażądało [...] za przesłanie wnioskodawcy pisemnej informacji, lecz na tym, że przepisy art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie danych osobowych nie uzależniają uzyskania dostępu do swoich danych osobowych od ponoszenia jakichkolwiek opłat oraz, że zagadnienie wysokości opłaty poruszone zostało w związku z wyjaśnieniem we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wysokości opłaty i nie stanowiło meritum sprawy, a

zatem rozważania organu co do kwoty opłaty nie miały wpływu na sentencję decyzji, będąc jedynie polemiką z twierdzeniami [...] S.A.

Naczelny Sąd Administracyjny podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji w tym zakresie, skoro bowiem istotą rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonej decyzji organu a następnie w zaskarżonym wyroku było stanowisko o braku podstaw do uzależniania przesłania pisemnej informacji od uiszczenia jakichkolwiek opłat, to kwestia wysokości opłaty była i jest w tej sprawie dla sądowoadministracyjnej kontroli legalności zaskarżonej decyzji nieistotna. Prawdłowo więc Wojewódzki Sąd Administracyjny odniósł się do znaczenia rozważań organu w tej kwestii poczynionych w jego "drugoinstancyjnej" decyzji. Z tych też względów niezasadny jest zarzut skargi kasacyjnej nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji, że zaskarżona decyzja została w tym zakresie wydana z naruszeniem przepisów o właściwości.

Nie można też podzielić argumentów skargi kasacyjnej, że także samo zagadnienie dopuszczalności pobierania opłat nie należy do właściwości Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych a Wojewódzki Sąd Administracyjny, dzieląc w zaskarżonym wyroku stanowisko tego organu o niedopuszczalności pobierania opłat, wykroczył poza granice kontroli administracji publicznej, gdyż kwestia zasadności pobierania takowych opłat czy ich wysokości stanowi sprawę cywilną, należącą do właściwości sądów powszechnych ewentualnie najpierw do właściwości Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta, a następnie sądów powszechnych, a nie do właściwości Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych a następnie do sądów administracyjnych.

Raz jeszcze bowiem należy podkreślić, że w rozpoznawanej sprawie chodzi o niewykonanie przez [...] S.A. obowiązku zawartego w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych udzielenia wnioskodawcy na jego żądanie pisemnej informacji odnośnie jego danych osobowych w określonym ustawowym terminie 30 dni. Nie powinno ulegać wątpliwości, że niewykonanie tego obowiązku jest naruszeniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w rozumieniu art. 18 tej ustawy, uprawniającym i zobowiązującym Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie nakazania przywrócenia stanu zgodnego z prawem, a więc w przypadku określonym w art. 33 ust. 1 i 2 tej ustawy, w przedmiocie nakazania administratorowi danych osobowych spełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w tym artykule. Przy tym przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, w tym przepisy art. 32 i 33, nie rozróżniają właściwości decyzyjnej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zależności od rodzaju podmiotu zobowiązanego - czy jest nim podmiot prawa publicznego czy prywatny, komercyjny. Każdy podmiot, który jest administratorem danych osobowych w rozumieniu omawianej ustawy, jest adresatem jej norm o przetwarzaniu danych osobowych i przepisy tej ustawy zawierają określone wyłączenia od jej stosowania.

Nie można zatem podzielić argumentów skargi kasacyjnej, że skoro [...] S.A. jest podmiotem komercyjnym, to jego działalność w zakresie przetwarzania danych osobowych, w tym co do warunków, przesłanek wykonywania obowiązków informacyjnych określonych w art. 33 tej ustawy, nie podlega właściwości Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Rozstrzygana sprawa, jak już wyżej wskazano, dotyczy kwestii uprawnienia [...] S.A. jako administratora danych osobowych do uzależnienia, uwarunkowania wykonania obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych od wniesienia określonej opłaty przez wnioskodawcę tj. uiszczenia jej z góry, a w następstwie stwierdzenia braku wpływu wpłaty nieudzielania wnioskowanej informacji.

Sprawa ta dotyczy zatem niewykonania obowiązku publicznoprawnego określonego w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych oraz rozstrzygnięcia czy [...] S.A. jako administrator danych osobowych wnioskodawcy działał zgodnie z przepisami tej ustawy, czy jej przepisy naruszył. To zaś należy do właściwości decyzyjnej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych a następnie kontrola legalności tych decyzji administracyjnych należy do właściwości sądów administracyjnych. Sprawa ta nie dotyczy więc kwestii uprawnienia [...] S.A., jako administratora danych osobowych, do żądania od wnioskodawcy pokrycia kosztów udzielonej informacji, o której mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, czy to w formie opłaty ryczałtowej według indywidualnie obliczonych kosztów wykonania tego obowiązku, tj. następczego, po wykonaniu tego obowiązku żądania zapłaty określonej kwoty. Zaskarżona decyzja ani zaskarżony wyrok nie rozstrzygają o tych kwestiach. Przez to argumenty skargi kasacyjnej kwestionujące właściwość Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i sądów administracyjnych w tym zakresie są bezprzedmiotowe.

Rozpatrując skargę kasacyjną pod kątem odpowiedzi na rozstrzygany w sprawie problem, czy można uzależniać udzielenie przedmiotowej informacji od uiszczenia stosownej opłaty, Naczelny Sąd Administracyjny w pełni podziela stanowisko zaprezentowane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w zaskarżonym wyroku, że w ustawie o ochronie danych osobowych brak jest uprawnienia do tego, aby udzielenie informacji można było uzależnić od uiszczenia opłaty.

Wbrew stanowisku skarżącego wykładnia językowa przepisów art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych nie tylko nie może prowadzić do wniosku przeciwnego lecz wręcz wskazuje w sposób oczywisty, że w brzmieniu tych przepisów, w ich sformułowaniach nie można doszukać się obowiązku wnioskodawcy wniesienia (uiszczenia) opłaty jako przesłanki (warunku) udzielenia przez administratora danych osobowych żądanej informacji w jakiegokolwiek sytuacji, tj. także w razie żądania przesłania pisemnej informacji na adres wskazany przez wnioskodawcę. Trzeba mieć tu na uwadze, że stosownie do art. 32 omawianej ustawy każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych osobowych zgromadzonych i przechowywanych przez ich administratora, a według art. 33 tej ustawy każda osoba, której dane dotyczą jest uprawniona domagać się od administratora danych informacji zarówno o przysługujących jej prawach jak i odnośnie jej danych osobowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 - 5 a, w tym uzyskania tych informacji na piśmie. Tym uprawnieniom osoby, której dane dotyczą (wnioskodawcy,) odpowiada obowiązek administratora danych do udzielenia stosownych informacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego kasacyjnie[...] S.A. wykładnia językowa i logiczna treści przepisu ust. 2 art. 33 omawianej ustawy, która stanowi, że na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacje o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie, nijak nie może prowadzić do wniosku oczekiwanego przez skarżącego, że chodzi tu o bezpłatne udzielenie informacji na piśmie wyłącznie w siedzibie jednostki organizacyjnej administratora danych, zaś żądanie przesłania pisemnej informacji na adres wskazany przez wnioskodawcę jest uzależnione od uprzedniego wniesienia przez niego opłaty na rzecz administratora danych. Takie stanowisko nie jest wykładnią obowiązującego prawa, lecz jest w istocie postulatem co do stanowienia prawa. Skoro bowiem chodzi o ustawowy obowiązek, o realizację ustawowego prawa wnioskodawcy, to ograniczenie tego prawa, jego uwarunkowanie spełnieniem przez uprawnionego określonych przesłanek musi być zawarte wprost, wyraźnie w przepisach ustawowych - na podstawie ustawy. Nie jest więc tak, jak oczekiwałoby skarżące [...] S.A., że to administrator danych jest uprawniony do żądania od

wnioskodawcy, a ten jest obowiązany do wniesienia opłaty, jako warunku przesłania pisemnej informacji na adres wskazany przez wnioskodawcę.

Nie jest także trafny argument skargi kasacyjnej z analogii do przepisów art. 73 k.p.a., gdyż dotyczą one, co do zasady, czynności dokonywanych w toku postępowania, w którym ma zostać załatwiona określona sprawa administracyjna przez wydanie decyzji (art. 104 i 105 k.p.a.), są to tzw. czynności wypadkowe niestanowiące odrębnej sprawy administracyjnej, natomiast udzielenie informacji, o jakich mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, to sprawa sama w sobie, jej załatwienie przez administratora danych jest samodzielną sprawą, przy czym nie następuje ono przez wydanie decyzji administracyjnej czy też rozstrzygnięcia o charakterze takiej decyzji. Ponadto w art. 73 k.p.a. nie ma mowy o opłatach czy kosztach za wykonanie określonych tam czynności, gdyż kwestie te w postępowaniu administracyjnym regulowane są w art. 261 - 267 k.p.a. W tym miejscu wskazać należy, że według art. 261 § 1 k.p.a. obowiązek uiszczenia przez stronę z góry należności tytułem opłat i kosztów postępowania musi być nałożony w przepisach powszechnie obowiązujących, zaś według art. 261 § 4 pkt 1 k.p.a. nawet w takiej sytuacji organ nie może postąpić według art. 261 § 2 k.p.a. (zwrot podania lub zaniechanie czynności), lecz musi załatwić podanie mimo nieuiszczenia należności, jeżeli przemawiają za tym względy społeczne lub wzgląd na ważny interes strony. Natomiast nie powinno budzić wątpliwości, że wniosek osoby, której dane dotyczą, o jakim mowa w art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie danych osobowych, jako realizacja przysługującego tej osobie z mocy art. 32 ust. 1 pkt 1- 5 a tej ustawy prawa do kontroli przetwarzania danych dotyczących tej osoby, realizuje tym samym ważny interes tej osoby. Tak więc, nawet odesłanie do przepisów k.p.a. zawarte w art. 22 ustawy o ochronie danych osobowych i nawet przy przyjęciu, że odnosi się ono w pełnym czy zawężonym zakresie do działalności administratorów danych osobowych, w niczym nie podważa stanowiska zawartego w zaskarżonym wyroku o braku podstaw prawnych do uzależniania przez administratora danych uwzględniania wniosku, o jakim mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, od uiszczenia z góry opłat czy kosztów przesłania pisemnej informacji na adres wskazany przez wnioskodawcę. Stanowisko to wynika także z wykładni celowościowej przepisów art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych o czym była mowa wyżej.

Wynika ono również z wykładni wewnątrzsystemowej tej ustawy. Tam gdzie ustawodawca uważa, że kwestia kosztów informowania osób o przetwarzaniu ich danych uprawnia administratora danych do nieudzielenia informacji, regulację taką wprowadził. Mianowicie przepis art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie danych osobowych stanowi, że jeżeli dane są przetwarzane dla celów naukowych, dydaktycznych, historycznych, statystycznych lub archiwalnych, administrator danych może odmówić informowania osób o przetwarzaniu ich danych w przypadkach, gdy pociągnęłoby to za sobą nakłady niewspółmierne z zamierzonym celem. Podkreślić trzeba, że nawet przy takich celach nakłady współmierne z zamierzonym celem nie upoważniają do odstąpienia od informacji. Rozpoznawana sprawa nie jest objęta sytuacją (celami), o której mowa w art. 32 ust. 4 ustawy.

Trafne jest także stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego co do znaczenia art. 12 lit a) Dyrektywy 95/46/WE, wskazujące, że uregulowanie tam zawarte wyraźnie określa, iż to Państwa Członkowskie, reprezentowane przez organy ustawodawcze, a nie podmioty gospodarcze działające w tych Państwach, wyznaczają możliwości nałożenia odpłatności, jakich administrator danych może żądać od osób ubiegających się o udostępnienie ich danych osobowych. Wynika to zresztą z istoty dyrektyw wspólnotowych, które uprawniają bądź zobowiązują Państwa Członkowskie do wprowadzania w krajowym porządku prawnym zasad

i celów określonych w dyrektywie. Jej adresatem są zatem krajowe organy prawodawcze. Dyrektywa nie jest więc bezpośrednim źródłem roszczeń, żądań, uprawnień czy obowiązków dochodzonych przed organami krajowymi. Nie można zatem podzielić stanowiska przedstawionego w skardze kasacyjnej, że skoro ustawodawca polski nie zdecydował się na uregulowanie kwestii odpłatności w ustawie, to należy stosować przepisy Dyrektywy 95/46/WE, które uprawniają administratorów do pobierania opłat, byleby nie były one nadmierne oraz, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie powinny w rozpoznawanej sprawie zastosować wprost art. 12 lit. a) tej Dyrektywy. Wprawdzie zgodzić się należy ze skarżącym, że organy Państwa Członkowskiego kreując prawo krajowe powinny dokonywać wykładni tego prawa przy uwzględnieniu także postanowień dyrektyw wspólnotowych, jednakże nie można podzielić zarzutu, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w zaskarżonym wyroku nie dokonał wykładni przepisu art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem przepisu art. 12 lit. a) Dyrektywy 95/46/WE. Wojewódzki Sąd Administracyjny dokonał takiej wykładni, wskazując, że Dyrektywa nie reguluje szczegółów postępowania w tym zakresie, pozostawiając Państwom Członkowskim wybór sposobu osiągnięcia celu oznaczonego w Dyrektywie. Polski ustawodawca dokonując takiego wyboru, nie uzależnił wykonania obowiązku informacyjnego, określonego w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, od uiszczenia przez wnioskodawcę opłaty.

Naczelny Sąd Administracyjny uznaje, że tak wykładany przepis art. 33 ust. 2 tej ustawy nie pozostaje w sprzeczności z art. 12 lit. a) Dyrektywy 95/46/WE. Wynika z niej bowiem tylko tyle co do kosztów, że w prawie krajowym może być wprowadzona odpłatność za uzyskanie od administratora danych odnośnych potwierdzeń, informacji i wiadomości, byleby nie stanowiła ona nadmiernych kosztów dla wnioskodawcy. Z przepisu tego nie wynika natomiast powinności wprowadzenia w prawie krajowym uprawnienia wykonania obowiązku informacyjnego od uiszczania przez wnioskodawcę jakichkolwiek opłat. Przeciwnie stanowisko skarżącego kasacyjnie dotyczy w istocie i w tym aspekcie sprawy sfery stanowienia prawa a nie jego stosowania.

Kolejne argumenty skargi kasacyjnej, że uprawnienie do warunkowania przesłania informacji na wskazany adres od uiszczenia opłaty wynikać ma z faktu, że [...] S.A. jest podmiotem komercyjnym, gospodarczym a nie podmiotem prawa publicznego i powinien mieć możliwość pokrycia chociażby kosztów przesłania informacji, nie mogą się ostać w świetle obowiązującego stanu prawnego. Po pierwsze, obowiązek określony w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych jest obowiązkiem publicznoprawnym niezależnie od rodzaju podmiotu, który jako administrator danych osobowych jest adresatem tego obowiązku i adresatem wniosku, o jakim mowa w art. 33 ust. 2 tej ustawy. Po drugie, argumenty te również dotyczą w istocie sfery stanowienia prawa a nie jego stosowania. Po trzecie, jak to też już wyżej wskazano, kwestie uprawnienia administratora danych osobowych do następczego żądania od wnioskodawcy pokrycia chociażby kosztów przesłania pisemnej informacji na adres wskazany przez wnioskodawcę nie jest przedmiotem rozpoznawanej sprawy. Z tych też przyczyn niezasadne są także argumenty skargi kasacyjnej dotyczące art. 22 i art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - ograniczenia wolności działalności gospodarczej i prawa własności.

Ze wszystkich natomiast wyżej omówionych względów niezasadne są także argumenty skargi kasacyjnej dotyczące sprzeczności rozstrzygnięcia sprawy z wyrażonymi w art. 2 i art. 7 Konstytucji RP zasadami demokratycznego państwa prawnego i działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa.

W podsumowaniu Naczelny Sąd Administracyjny raz jeszcze podkreśla, że rozpoznawana sprawa dotyczy kwestii uprawnienia administratora danych osobowych do uzależniania wykonania obowiązku informacyjnego, określonego w art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, od uiszczenia przez wnioskodawcę, z góry, stosownych opłat za żądanie przesłania pisemnej informacji na wskazany przez wnioskodawcę adres, natomiast nie dotyczy kwestii uprawnienia administratora danych osobowych do następczego żądania uiszczenia opłaty lub zwrotu kosztów za wykonanie powyższego obowiązku - przesłania pisemnej informacji na adres wnioskodawcy, oraz, że argumenty skargi kasacyjnej dotyczą w istocie sfery stanowienia prawa a nie jego stosowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Naczelny Sąd Administracyjny na podstawie art. 184 P.p.s.a. orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach postępowania kasacyjnego Naczelny Sąd Administracyjny orzekł w oparciu o przepis art. 204 pkt 2 w związku z art. 205 § 2 i § 3 P.p.s.a. i w związku z § 14 ust. 2 pkt 2 lit. c) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).